

بسم الله الرحمن الرحيم

دوائر و جهازها در دولت اسلامی

(ترجمه)

پرسش

السلام علیکم و رحمت الله وبرکاته!

ما تبني کرده ایم که " اردو، امنیت داخلی، صنعت و روابط بین الدول " جهازهای مستقل بوده و از دوائر محسوب نمی شوند؛ پس به کدام اساس، واژه "دائرة" را بکار ببریم و از کاربرد واژه "جهاز" خودداری نماییم؟ الله به شما برکت دهد.

پاسخ

وعلیکم السلام و رحمت الله وبرکاته!

بلی هرکدام جهاز مستقل است، ولی هریک آن جهاز اداری نیز محسوب می شود و می توان واژه اداره را به آن اطلاق کرد؛ لیکن به اداره "مصالح مردم" تابع نیست؛ بل جهاز مستقل است.

به باب بیت المال صفحه 135مراجعه کنید سخنان ما قرار ذیل است: «طوری که در گذشته تبني نمودیم که والی ولایت خاصه داشته و بالای لشکر، قضاء و مال ولایت ندارد. بنابراین تمامی لشکر یک دائرة مرکزی دارد که عبارت از امیر جهاد است و تمامی بخش های قضاء یک دائرة مرکزی دارد که عبارت از قضاء است و تمامی بخش های مال یک مرکز دارد که بیت المال است. بنابراین بیت المال یک جهاز مستقل از سائر جهازهای دولت است که مانند سائر جهازها از خلیفه اطاعت می کند.»

طوری که می بینی اگر جهاز از بخش دائرة بود، واژه "دائرة" به آن اطلاق می گردد؛ لیکن آن یک دائرة مرکزی یعنی تابع جهاز اداری "مصالح مردم" نمی باشد. از همین جاست که ما گفتیم " تمامی لشکر یک دائرة مرکزی دارد که امیر جهاد است. تمامی قضاء یک دائرة دارد که قضاء است و تمامی اموال یک دائرة مرکزی دارد که بیت المال است.

به این ترتیب هر جهازی که فعالیت اش ناشی از اداره است، به او واژه دائرة اطلاق می گردد. هرگاهی بیم آن برود که خلط پیدا می شود و گمان شود که آن تابع جهاز اداری است، یعنی یکی از دوائرهای آن است، پس گنجایش این را دارد که کلمه مرکزی علاوه شود، و اگر بیم التباس نباشد، واژه دائرة کافی است، و واضح است که لشکر، امنیت داخلی، صنعت و امور خارجه با جهاز اداری یعنی مصالح مردم خلط نمی شود. بنابراین به هریکی از این جهازها واژه دائرة اطلاق می گردد.

برادران عطاء بن خلیل ابوالرشته

30 ذی الحجه 1433

15-11-2012

مترجم: محمد مسلم ثاقب